

PRIMENA PREPORUKA ZA SUZBIJANJE KORUPCIJE U POLICIJI

prof. dr Dane Subošić
Kriminalističko – policijska akademija, Beograd

mr Božidar Otašević
Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije

mr Nenad Milić
Kriminalističko – policijska akademija, Beograd

APSTRAKT

Tokom prethodnih nekoliko godina vidljivi su intenzivni naponi i rezultati državnih organa Republike Srbije, koji su preduzeti i ostvareni u funkciji približavanja naše zemlje članstvu u Evropskoj Uniji. Deo tih napora odnosi se i na suprotstavljanje i suzbijanje korupcije u policiji. S tim u vezi, problem suzbijanja korupcije u policiji postaje važna tema i sa aspekta evropskih integracija Srbije. O tome svedoči i činjenica da je polazeći od određenja izraženog u "Rezoluciji o pridruživanju Evropskoj uniji" Narodne skupštine Republike Srbije i spremnosti da se ispune svi neophodni preduslovi i sve međunarodne obaveze naše zemlje, uz polazište u vidu "Sveobuhvatne politike Evropske unije za borbu protiv korupcije", odnosno "Deset principa za unapređenje borbe protiv korupcije zemalja koje pristupaju Evropskoj uniji, zemalja kandidata i ostalih trećih zemalja", navedeni organ zakonodavne vlasti Republike Srbije na sednici održanoj još krajem 2005. godine doneo "Nacionalnu strategiju za borbu protiv korupcije". Drugom tačkom (Pravosuđe i policija) drugog poglavlja (Sistemi i oblasti) Strategije na nedvosmislen način određuju se nezavisnost, nepristrasnost, efikasnost i odgovornost u pravosudnim institucijama i policiji kao uslovi izgradnje pravne države i njihovo osnaženje kao primarni zadatak. Na osnovu inostranih i sopstvenih iskustava doneta su i primenjuju se zakonska rešenja usmerena na prevenciju i sankcionisanje korupcije, ali je uprkos tome identifikovano odolevanje koruptivnog ponašanja. Pored toga, ovim delom Strategije određuju se preporuke u odnosu na policiju, čijom primenom treba da se reše odnosno ublaže problemi korupcije u našoj državi i društvu. Imajući u vidu suprotstavljenost ali i izloženost policije korupciji, ovim radom problematizuje se implementacija navedenih preporuka u funkciji rešavanja ili ublažavanja problema koruptivnog ponašanja u policiji.

Ključne reči: strategija, korupcija, policija, preporuke, kontrola policije.

UVOD

Gotovo svi izveštaji, procene i analize, ili separatne studije, relevantnih međunarodnih faktora upozoravaju na visok stepen korupcije u Srbiji. Korupcija u bilo kojoj oblasti društvenog života ugrožava dva osnovna zahteva Evropske unije, stabilnost demokratije i stabilnost institucija, to smanjenje korupcije predstavlja jedan od najkonkretnijih zahteva koje naša zemlja treba da ispuni na putu ka Evropskoj uniji. Stoga je veoma bitno sprečavanje i suzbijanje korupcije u policiji i pravosuđu, kako bi se stvorile pretpostavke za sprečavanje korupcije uopšte.

Krajem 2005. godine Narodna skupština Republike Srbije usvojila je "Nacionalnu strategiju za borbu protiv korupcije". Strategijom su obuhvaćene i preporuke u odnosu na policiju, čijom primenom treba da se reše odnosno ublaže problemi korupcije u našoj državi i društvu. Navedene preporuke odnose se na: 1) usvajanje zakona o policiji i odgovarajućih podzakonskih akata; 2) povećanje broja policajaca koji se bave borbom protiv korupcije; 3) obezbeđivanje odgovarajuće stručnosti i stalna

specijalizacija policijskih kadrova zaduženih za borbu protiv korupcije; 4) obezbeđivanje odgovarajućih zarada i uslova za rad policajaca; 5) eliminisanje političkih kriterijuma za odabir kadrova u policiji, u korist profesionalizma; 6) zabrana političkog delovanja zaposlenih u policiji; 7) unapređivanje unutrašnje i spoljne kontrole rada policije i obezbeđivanje institucionalne efikasnosti; 8) dosledna primena odgovornosti policajaca u slučajevima povrede zakona i 9) materijalna ulaganja u modernizaciju kriminalističke policije.²³

Ovim radom problematizuje se primena navedenih preporuka u funkciji rešavanja ili ublažavanja problema koruptivnog ponašanja u policiji. Iz praktičnih razloga, navedene preporuke moguće je sistematizovati na sledeći način: 1) pravne pretpostavke uspešne borbe protiv korupcije; 2) razvoj ljudskih resursa kao pretpostavke uspešne borbe protiv korupcije; 3) materijalne pretpostavke uspešne borbe protiv korupcije; 4) depolitizovanost policije kao pretpostavka uspešne borbe protiv korupcije i 5) kontrola u funkciji odgovornosti policijskih službenika. U delu rada koji sledi, detaljnije ćemo analizirati svaku od ovih grupa preporuka.

PRAVNE PRETPOSTAVKE USPEŠNE BORBE PROTIV KORUPCIJE

Donošenje dobrih propisa važana je pretpostavka za prevenciju korupcije i na nacionalnom (državnom) nivou, jer se njima sužava prostor za koruptivno ponašanje. Na to se odnosi i prva preporuka "Nacionalne strategije za borbu protiv korupcije" ("Usvajanje zakona o policiji i odgovarajućih podzakonskih akata"), koju je 08.12.2005. godine usvojila Narodna skupština Republike Srbije. Međutim, nekoliko dana pre donošenja Odluke o utvrđivanju navedene strategije stupio je na snagu Zakon o policiji (29.11.2005.), tako da strogo formalno, Strategija "kasni" u odnosu na činjenično stanje. Međutim, Strategija ne "kasni" u odnosu na podzakonska akta, ali i šire od toga, njom kao da se nagoveštavaju izmene i dopune Zakona o policiji, između ostalog i u delu odredbi koje se odnose na sprečavanje i suzbijanje korupcije u policiji (što je i obaveza nastala iz potrebe usklađivanja Zakona o policiji (donetim 2005. godine) sa važećim Ustavom (donetim 2006. godine). Tako shvaćena prva preporuka Strategije ukazuje na stalnu potrebu za kontinuitetom normativne funkcije policije u domenu protivkoruptivnih propisa.

Pojedine odredbe Zakona o policiji posvećene su upravo sprečavanju i suzbijanju korupcije u policiji. Na primer, takva je odredba kojom se predviđa da Ministarstvo stvara organizacione pretpostavke za rad policije, a naročito za jačanje poverenja između nje i javnosti, za razvoj profesionalizma u policiji i za sprečavanje i suzbijanje korupcije u policiji. S tim u vezi, predviđena je i obaveza donošenja uredbi i drugih propisa radi primene odredbi Zakona o policiji koje su neposredno ili posredno u vezi s suzbijanjem koruptivnog ponašanja policijskih službenika.²⁴

Tokom i povodom obavljanja poslova iz sopstvene nadležnosti, policija preduzima mere radi ostvarivanja najviših standarda, kao mere (minimuma) kvaliteta rada. Konkretnije, obaveza je policije da obezbeđuje takvo postupanje policijskih službenika, da ono u praksi ne bude ispod, niti u suprotnosti sa evropskim standardima policijskog postupanja.²⁵ Time su u pogledu suzbijanja korupcije u policiji, uvažene značajne odredbe *Evropskog kodeksa policijske etike* iz člana 21 (*efikasne mere za prevenciju i borbu protiv korupcije u policiji biće ustanovljene na svim nivoima policijske organizacije*) i 46 (*Pripadnici policije će se suprotstavljati svim oblicima korupcije u policiji. Obaveštavaće svoje*

²³ Nacionalna strategija za borbu protiv korupcije, Odluka Narodne skupštine Republike Srbije broj 82, od 08.12.2005.

²⁴ Član 7, stav 4 Zakona o policiji, "Službeni glasnik RS", br. 101/05.

²⁵ Član 12, ibid.

nadležene i ostale odgovarajuće organe o korupciji u policiji).²⁶ Zakonom o policiji uvažene su navedene, ali i druge preporuke *Evropskog kodeksa policijske etike*.²⁷ Tim zakonom predviđeno je donošenje nacionalnog kodeksa policijske etike²⁸, što je i učinjeno 2006. godine.²⁹ Primenom pravila koja se odnose na policijsku etiku, stvaraju se preduslovi za razvoj poštene, profesionalne, nepristrasne, nediskriminatorske, humane i politički neutralne policije. Politički neutralna policija predstavlja cilj koji je kompatibilan preporukama koje se odnose na njenu depolitizovanost, kao posebne pretpostavke za uspešno suprotstavljanje korupciji i njeno suzbijanje.

KONTROLA U FUNKCIJI ODGOVORNOSTI POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Unutrašnja kontrola policije

Značajno prisustvo korupcije u policiji Srbije je, čini se, osnovni razlog za formiranje Sektora unutrašnje kontrole policije, na osnovu novog Zakona o policiji Republike Srbije iz 2005. godine, sa zadatkom unutrašnje kontrole rada policije u Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srbije. Pored kriminalizacije i politizacije policije, razlozi za formiranje Sektora unutrašnje kontrole policije su u negativnom nasleđu iz predhodnog vremena, u kome su pojedinci iz policije učestvovali u izvršenju najtežih krivičnih dela ili su bili saučesnici njihovim izvršiocima, zatim zahtevima savremenog demokratskog društva da policija bude snažna i efikasna u prevenciji kriminaliteta i zaštiti javnog reda, da moć i ovlašćenja policijskih službenika budu strogo kontrolisani i ograničeni, odnosno da se koriste u skladu sa zakonom i međunarodnim konfencijama iz oblasti ljudskih prava koje je naša zemlja ratifikovala (Mihajlović, 2007: 88).

Sektorom unutrašnje kontrole policije, rukovodi načelnik, koji se bira konkursom, a koga na osnovu mišljenja Konkursne komisije i predloga ministra, imenuje Vlada Republike Srbije. Načelnik Sektora unutrašnje kontrole policije za svoj rad odgovara ministru, kome redovno ili periodično podnosi izveštaje o radu Sektora. Ovlašćena službena lica u Sektoru unutrašnje kontrole policije imaju sva policijska ovlašćenja, a u pogledu svojih prava i dužnosti izjednačeni su sa drugim ovlašćenim službenim licima Ministarstva. Ministar unutrašnjih poslova, vrši kontrolu rada načelnika Sektora unutrašnje kontrole policije, policijskih službenika zaposlenih u Sektoru unutrašnje kontrole policije i drugih policijskih službenika zaduženih za kontrolu rada policije. Ministar, Sektoru unutrašnje kontrole policije daje smernice, obavezna uputstva za rad, direktive, kao i naloge da u okviru svoje nadležnosti izvrši određene zadatke i preduzme određene mere. Sektor unutrašnje kontrole policije postupa na osnovu predloga, pritužbi i predstavi fizičkih i pravnih lica, povodom pisanih obraćanja pripadnika policije i po sopstvenoj inicijativi, odnosno na osnovu prikupljenih obaveštenja i drugih saznanja. Pripadnik policije ne može biti pozvan na odgovornost zbog obraćanja Sektoru unutrašnje kontrole.³⁰

Pored Sektora unutrašnje kontrole policije u Ministarstvu postoji Odeljenje za kontrolu zakonitosti u radu u Upravi policije u sedištu Ministarstva, Odeljenje za kontrolu zakonitosti u radu, Policijske uprave za Grad Beograd, odnosno oficiri odeljenja policije koji su zaduženi za kontrolu zakonitosti u radu policijskih službenika područnih policijskih uprava. Takođe i u drugim organizacionim jedinicama Ministarstva postoje organizacione jedinice i u njima policijski službenici koji se bave poslovima unutrašnje kontrole (Specijalna antiteroristička jedinica - SAJ, Protiteroristička

jedinica - PTJ, Žandamerija - Ž). Formiranjem Sektora unutrašnje kontrole policije postojanje ovih organizacionih jedinica nije opravdano i ono sobom nužno povlači određene negativne posledice. Pre svega ovi organi ne deluju samostalno i izdvojeno, već u okviru organizacionih jedinica koje su u njihovoj nadležnosti, što stvara prostor za pojavu pristrasnosti u odlučivanju o odgovornosti policijskog službenika koji je učinio povredu radnih obaveza i dužnosti. Prisutan je i problem preklapanja nadležnosti i vođenja tzv. „paralelnih istraga“, posebno ako se zna da Odeljenje za kontrolu zakonitosti u radu Policijskoj upravi za Grad Beograd i Sektor unutrašnje kontrole policije – Centar Beograd³¹, imaju iste zadatke i ovlašćenja. Pri tome, Centar Beograd ima teritorijalno širi obuhvat, jer pored teritorije Grada obuhvata područje policijskih uprava Valjevo i Pančevo. U takvoj situaciji neophodno je uspostaviti koordinaciju i saradnju u okviru samih specijalizovanih jedinica, kao i između pojedinih agencija (npr. Bezbednosno – informativna agencija) i jedinica, koja je od esencijalnog značaja za postizanje uspeha u borbi protiv svih oblika korupcije.

Sektor unutrašnje kontrole policije bi u svom radu treba da saraduje sa svim organizacionim jedinicama Ministarstva, kao i sa drugim državnim organima, javnim službama i pravnim licima koja vrše javna ovlašćenja. Pri tome, ciljevi Sektora unutrašnje kontrole policije treba da budu: 1) sprečavanje pojava korupcije u policiji i uvođenje mehanizama koji omogućavaju njeno suzbijanje i koji idu prema respektovanju antikorupcijskih pravnih propisa; 2) dokazivanje već izvršenih krivičnih dela;³² 3) ograničavanje tolerancije društva prema korupciji u policiji; 4) stvaranje transparentnih policijskih struktura i formiranje etičke svesti kod policajaca i 5) koordinacija antikorupcijskog delovanja na nivou MUP-a.

Borba protiv svih oblika korupcije je jedan od najvažnijih strateških zadataka na čijoj realizaciji se intenzivno radi u Sektoru unutrašnje kontrole policije. To je rezultiralo poboljšanjem rezultata koji se ogledaju u povećanom otkrivanju krivičnih dela sa elementom korupcije za oko 22% (sa 2.962 na 3.635). Značajna je činjenica da je otkriveno skoro pet puta više krivičnih dela primanje i davanje mita (sa 55 na 251). Izdvaja se akcija hapšenja 37 lica, među kojima i 17 policijskih službenika, na području Novog Pazara, Raške i Kraljeva, koja su se bavila krijumčarenjem akciznih proizvoda sa područja AP KiM. Policijski službenici su podmićivani radi omogućavanja te kriminalne delatnosti. Takođe, značajno je otkrivanje zloupotreba sa elementom korupcije u postupku javne nabavke 25 vozila marke „Land rover“ za potrebe MUP Republike Srbije, čime je Ministarstvo oštećeno za 62,5 miliona dinara. Značajno je izdvojiti nedavno otkriveni lanac korupcije u dve auto- škole u Pančevu, zbog čega je prijavljeno 12 radnika auto-škola i kandidata za polaganje vozačkog ispita, a među njima su i dva policijska službenika (članovi komisije za polaganje vozačkog ispita). Kandidatima je za novčanu nadoknadu pribavljano uverenje o navodno položenom vozačkom ispitu.³³

Spoljna kontrola policije

Razvojem demokratskih procesa u svetu, spoljnoj kontroli policije pridaje se sve veći značaj. Najčešće se ostvaruje kao formalna i neformalna. Formalnu kontrolu sprovodi Vlada, Narodna skupština, pravosuđe organi državne uprave nadležni za određene poslove nadzora i drugi zakonom

²⁶ Član 21 i 46 Evropskog kodeksa policijske etike - Preporuka (2001) 10 koju je usvojio Komitet ministara Saveta Evrope 19. septembra 2001. godine i Memorandum sa objašnjenjima (u daljem tekstu fusnota - EKPE).

²⁷ Član 60 ibid.

²⁸ Vidite član 63 EKPE i član 12, stav 5 Zakona o policiji, „Službeni glasnik RS“, br. 101/05.

²⁹ Kodeks policijske etike, „Službeni glasnik RS“, br. 92/06.

³⁰ Članovi 171, 174 i 177 Zakona o policiji, „Službeni glasnik RS“, br. 101/05.

³¹ Sektor unutrašnje kontrole policije obuhvata četiri centra i to u Nišu, Kragujevcu, Beogradu i Novom Sadu.

³² Krivična dela korupcije su samo neka od krivičnih dela koja su u nadležnosti Sektora u kojima se kao izvršioци javljaju policajci (zlostava u službi, razbojništva, iznude, ucene, ubistva i dr.).

³³ Rezultati rada Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije u periodu od januara do novembra 2009. godine, http://www.mup.gov.rs/cms_cir/sadzaj.nsf/rezultati-radach.

ovlašćeni organi i tela.³⁴ Ovakva kontrola policije usaglašena je sa Evropskim kodeksom policijske etike.³⁵ Neformalnu kontrolu policije sprovodi javnost.

Dve prvonavedene kontrole policije u Srbiji ostvaruju nadležni vladini i skupštinski organi i radna tela, najčešće njihovi odbori za bezbednost, ali i neposredno Skupština i Vlada Srbije, kojima Ministarstvo unutrašnjih poslova podnosi izveštaje o radu. Sudska kontrola policije ostvaruje se obavezom svakog policajca da u vezi sa službenom dužnošću učestvuje u pokrenutom sudskom postupku u kojem se utvrđuje njegova odgovornost.³⁶

Kontrola policije od strane javnosti može biti sprovedena od strane različitih društvenih organizacija ili istraživanjem javnog mnjenja. Kontrola policije koju realizuju različite društvene organizacije, poznata je i kao "Civilna", jer je sprovode organizacije koje pripadaju tzv. *civilnom društvu*. Ostvaruje se preko odgovarajućih građanskih organizacija, odnosno lokalnih (često nezavisnih) komisija za kontrolu, nadzor i sl. (npr. na opštini Zvezdara, kao organizacionoj jedinici lokalne samouprave Grada Beograda dugo i uspešno funkcioniše Nezavisna savetodavna grupa - NSG). S druge strane, neorganizovanom kontrolom policije ispoljava se zapravo javno mnjenje, kao svojevrsan korektiv neorganizovanih pojedinica u odnosu na policiju. Kontrola policije posredstvom javnog mnjenja obezbeđuje se dužnošću policije da redovno informiše javnost o bezbednosnom stanju, težišnim zadacima, merama koje se preduzimaju i rezultatima na radu.

Prema već citiranom Obradu Stevanoviću: "Pitanja *spoljne kontrole* policije uvek su aktuelna, ali svi odgovori na njih nisu jednostavni. Njihovu složenost karakterišu određene protivrečnosti činjenične, ali i političke prirode. Policija principijelno ima interes da je kontrolišu državne i građanske strukture kojim ona služi, i ima potrebu da njen rad pozitivno ocene oni u čijoj je ona službi. Problemi u ostvarivanju tog interesa i potreba, u praksi ipak postoje i najčešće se ogledaju u sledećem: 1) različite političke i društvene strukture često teže da drže policiju pod svojim uticajem, odnosno kontrolom što često onemogućava policiju da deluje izvan uticaja politike; 2) pravo na kontrolu može biti zloupotrebjeno za manipulaciju policijom i za zloupotrebe policije, zbog čega mora postojati zaštitni mehanizam od tih manipulacija i zloupotreba. To podrazumeva da i kontrolni organ mora biti kontrolisan i odgovoran za svoj odnos prema policiji; 3) kontrolni organ mora predstavljati potrebe i interese građana i biti stručan za organizaciju i poslove policije, što je teško obezbediti posebno u sukobu različitih interesa u vezi sa kontrolom policije; 4) transparentnost spoljne kontrole je važan uslov za njenu efikasnost, što zahteva razmenu informacija, između kontrolnog organa, policije i javnosti u optimalnom obimu, kvalitetu i vremenu. Ta potreba je međutim često u sukobu sa potrebom zaštite konspirativnih podataka i potrebom policije da pojedine zadatke obavi bez informisanja javnosti u određenom vremenu i da bude zaštićena od nepotrebno čestih i lažnih kritika i optužbi; 5) česte kontrole, česti postupci protiv policajaca kao posledice kontrole i često obaveštavanje javnosti o tome da policija loše radi, s druge strane, demorališu policiju, povećavaju njenu neefikasnost i otežavaju rukovođenje i 6) ograničavanja štetnih uticaja na policiju, kvalitet i "kontrolisanost kontrole", neskrivanje činjenica od javnosti, konspirativnost pojedinih podataka, kao i usaglašenost obima, učestalosti i sadržaja kontrole sa njenim realnim potrebama zahtevaju međusobnu ravnotežu, što takođe nije jednostavno ostvariti" (Stevanović, 2003: 218,219).

Navedenoj analizi problema spoljne kontrole policije teško je bilo šta zameriti. Ipak, prilika je da se pokuša njena dopuna. Naime, trećom tačkom se navodi: "To podrazumeva da i kontrolni organ mora biti kontrolisan i odgovoran za svoj odnos prema policiji", što može da asocira i na preporuku *da se pravo na kontrolu dovede u vezi sa odgovornošću subjekta kontrole*. Pored toga, generalna dopuna

³⁴ Član 170 Zakona o policiji, "Službeni glasnik RS", br. 101/05.

³⁵ Član 60 EKPE.

³⁶ U poređi: Stevanović, O. (2003). Rukovođenje u policiji. Beograd: Policijska akademija, str. 218-219.

svih stavova može da se izrazi stavom: "Policija ne može da očekuje nezavisnost koju na primer, ima sudstvo, jer je to zasebna grana vlasti. Pri tome, policija, kao deo Ministarstva unutrašnjih poslova, odgovara Vladi, koja je ovlašćena da vodi politiku. Time, policija obavljajući poslove iz sopstvene nadležnosti, jednim delom sprovodi i politiku, što zahteva njenu prilagodljivost i sposobnost za rad u takvim uslovima, ali zahteva i razumevanje za policiju svih koji imaju pravo i/ili dužnost da je kontrolišu".³⁷

RAZVOJ LJUDSKIH RESURSA KAO PRETPOSTAVKA USPEŠNE BORBE PROTIV KORUPCIJE

Povećanje broja policajaca koji se bave borbom protiv korupcije

Osim ličnih i stručnih kvaliteta policijskih službenika raspoređenih u Sektoru unutrašnje kontrole policije, od velike važnosti je i njihova brojnost. Ilustracije radi, kadrovska popunjenost Sektora unutrašnje kontrole policije je negde oko 70%. Jedan policijski službenik Sektora, nadležan je za kontrolu 1100 radnika Ministarstva, što predstavlja poboljšanje u odnosu na predhodni period, međutim, to je još uvek nedovoljno za efikasnu unutrašnju kontrolu. Bez dovoljnog broja policijskih službenika, razmatrano antikorupcijsko telo ne može uspešno da se suprotstavi tako složenom problemu kao što je korupcija u policiji. Očigledno je da je akt o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u priličnom neskladu sa aktuelnim stanjem kriminaliteta i kadrovskim potrebama. Trenutno rešenje problema moglo bi se naći u prijemu u radni odnos mladih ljudi zainteresovanih za rad u policiji, koji poseduju odgovarajuće kvalitete, uz ublažavanje komplikovane procedure prilikom prijema u radni odnos, naročito kada su u pitanju strukovni kriminalisti i kriminalisti, koji su uspešno okončali studije na Kriminalističko-policijskoj akademiji iz Beograda.

Obezbeđivanje odgovarajuće stručnosti i stalna specijalizacija policijskih kadrova zaduženih za borbu protiv korupcije

Prijemom u radni odnos i polaganjem stručnog ispita ni u kom slučaju se ne sme završiti rad na stručnom osposobljavanju mladih pripadnika policije. Kvalitetnim i sveobuhvatnim obrazovanjem policajaca celokupnom sistemu policijskog školstva treba razvijati profesionalnu etiku, shodno kojoj će "pravi policajac" biti veoma ponosan na dužnost koju obavlja, te biti svestan koliko mu je društvena uloga značajna i koliko je nezamislivo da se on nađe sa druge strane zakona. Najzad, jedan od najbitnijih uslova za raspoređivanje pojedinca u Sektor unutrašnje kontrole policije, treba da bude i bezbednosna provera, kojom nisu utvrđene bezbednosne smetnje za rad u njemu.

Specijalisti za unutrašnju kontrolu policije treba da budu najbolji operativni radnici. Oni treba da imaju dobro osnovno policijsko obrazovanje i da poseduju potpuno znanje i iskustvo u operativnom radu. Tek kada policijski službenik postigne takav nivo on može ovladati dodatnim veštimama i znanjima neophodnim u borbi protiv korupcije.

Na značaj specijalizacije u suzbijanju savremenih kriminalnih formi ukazuju i određene konvencije međunarodnog karaktera. Između ostalih, Krivičnopravna konvencija o korupciji³⁸ u članu 20 *Specijalizovani organi*, ističe da će svaka potpisnica usvojiti takve mere koje su neophodne da bi se obezbedilo da lica ili entiteti budu specijalizovani za borbu protiv korupcije, a osoblju takvih entiteta pružiti adekvatnu obuku i finansijska sredstva za obavljanje njihovih zadataka.

³⁷ Videti šire u: Nauka o rukovođenju i stil rukovođenja u policiji, materijal za seminar koji je realizovan u periodu od 25.03. do 26.03.2010. godine u COPO u Stenskoj Kamnici. Seminar je organizovan u saradnji MUP RS i Fondacije Hans Zajdel.

³⁸ Član 20 Krivičnopravne konvencije o korupciji, "Službeni list SRJ - Međunarodni ugovori", br. 202.

ovlašćeni organi i tela.³⁴ Ovakva kontrola policije usaglašena je sa Evropskim kodeksom policijske etike.³⁵ Neformalnu kontrolu policije sprovodi javnost.

Dve pronađene kontrole policije u Srbiji ostvaruju nadležni vladini i skupštinski organi i radna tela, najčešće njihovi odbori za bezbednost, ali i neposredno Skupština i Vlada Srbije, kojima Ministarstvo unutrašnjih poslova podnosi izveštaje o radu. Sudska kontrola policije ostvaruje se obavezom svakog policajca da u vezi sa službenom dužnošću učestvuje u pokrenutom sudskom postupku u kojem se utvrđuje njegova odgovornost.³⁶

Kontrola policije od strane javnosti može biti sprovedena od strane različitih društvenih organizacija ili istraživanjem javnog mnjenja. Kontrola policije koju realizuju različite društvene organizacije, poznata je i kao "Civilna", jer je sprovede organizacije koje pripadaju tzv. *civilnom društvu*. Ostvaruje se preko odgovarajućih građanskih organizacija, odnosno lokalnih (često nezavisnih) komisija za kontrolu, nadzor i sl. (npr. na opštini Zvezdara, kao organizacionoj jedinici lokalne samouprave Grada Beograda dugo i uspešno funkcioniše Nezavisna savetodavna grupa - NSG). S druge strane, neorganizovanom kontrolom policije ispoljava se zapravo javno mnjenje, kao svojevrsan korektiv neorganizovanih pojedinaca u odnosu na policiju. Kontrola policije posredstvom javnog mnjenja obezbeđuje se dužnošću policije da redovno informiše javnost o bezbednosnom stanju, težišnim zadacima, merama koje se preduzimaju i rezultatima rada.

Prema već citiranom Obradu Stevanoviću: "Pitanja *spoljne kontrole* policije uvek su aktuelna, ali svi odgovori na njih nisu jednostavni. Njihovu složenost karakterišu određene protivrečnosti činjenične, ali i političke prirode. Policija principijelno ima interes da je kontrolišu državne i građanske strukture kojima ona služi, i ima potrebu da njen rad pozitivno ocene oni u čijoj je ona službi. Problemi u ostvarivanju tog interesa i potreba, u praksi ipak postoje i najčešće se ogledaju u sledećem: 1) različite političke i društvene strukture često teže da drže policiju pod svojim uticajem, odnosno kontrolom što često onemogućava policiju da deluje izvan uticaja politike; 2) pravo na kontrolu može biti zloupotrebjeno za manipulaciju policijom i za zloupotrebe policije, zbog čega mora postojati zaštitni mehanizam od tih manipulacija i zloupotreba. To podrazumeva da i kontrolni organ mora biti kontrolisan i odgovoran za svoj odnos prema policiji; 3) kontrolni organ mora predstavljati potrebe i interese građana i biti stručan za organizaciju i poslove policije, što je teško obezbediti posebno u sukobu različitih interesa u vezi sa kontrolom policije; 4) transparentnost spoljne kontrole je važan uslov za njenu efikasnost, što zahteva razmenu informacija, između kontrolnog organa, policije i javnosti u optimalnom obimu, kvalitetu i vremenu. Ta potreba je međutim često u sukobu sa potrebom zaštite konspirativnih podataka i potrebom policije da pojedine zadatke obavi bez informisanja javnosti u određenom vremenu i da bude zaštićena od nepotrebno čestih i lažnih kritika i optužbi; 5) česte kontrole, česti postupci protiv policajaca kao posledice kontrole i često obavestavanje javnosti o tome da policija loše radi, s druge strane, demorališu policiju, povećavaju njenu neefikasnost i otežavaju rukovođenje i 6) ograničavanje štetnih uticaja na policiju, kvalitet i „kontrolisanost kontrole“, neskrivanje činjenica od javnosti, konspirativnost pojedinih podataka, kao i usaglašenost obima, učestalosti i sadržaja kontrole sa njenim realnim potrebama zahtevaju međusobnu ravnotežu, što takođe nije jednostavno ostvariti" (Stevanović, 2003: 218,219).

Navedenoj analizi problema spoljne kontrole policije teško je bilo šta zameriti. Ipak, prilika je da se pokuša njena dopuna. Naime, trećom tačkom se navodi: "To podrazumeva da i kontrolni organ mora biti kontrolisan i odgovoran za svoj odnos prema policiji", što može da asociira i na preporuku *da se pravo na kontrolu dovede u vezi sa odgovornošću subjekta kontrole*. Pored toga, generalna dopuna

³⁴ Član 170 Zakona o policiji, „Službeni glasnik RS“, br. 101/05.

³⁵ Član 60 EKPE.

³⁶ Uporedi: Stevanović, O. (2003). Rukovođenje u policiji. Beograd: Policijska akademija, str. 218-219.

svih stavova može da se izrazi stavom: "Policija ne može da očekuje nezavisnost koju na primer, ima sudstvo, jer je to zasebna grana vlasti. Pri tome, policija, kao deo Ministarstva unutrašnjih poslova, odgovara Vladi, koja je ovlašćena da vodi politiku. Time, policija obavljajući poslove iz sopstvene nadležnosti, jednim delom sprovodi i politiku, što zahteva njenu prilagodljivost i sposobnost za rad u takvim uslovima, ali zahteva i razumevanje za policiju svih koji imaju pravo i/ili dužnost da je kontrolišu".³⁷

RAZVOJ LJUDSKIH RESURSA KAO PRETPOSTAVKA USPEŠNE BORBE PROTIV KORUPCIJE

Povećanje broja policajaca koji se bave borbom protiv korupcije

Osim ličnih i stručnih kvaliteta policijskih službenika raspoređenih u Sektoru unutrašnje kontrole policije, od velike važnosti je i njihova brojnost. Ilustracije radi, kadrovska popunjenost Sektora unutrašnje kontrole policije je negde oko 70%. Jedan policijski službenik Sektora, nadležan je za kontrolu 1100 radnika Ministarstva, što predstavlja poboljšanje u odnosu na predhodni period, međutim, to je još uvek nedovoljno za efikasnu unutrašnju kontrolu. Bez dovoljnog broja policijskih službenika, razmatrano antikorupcijsko telo ne može uspešno da se suprotstavi tako složenom problemu kao što je korupcija u policiji. Očigledno je da je akt o unutrašnjem uredjenju i sistematizaciji radnih mesta u priličnom neskladu sa aktuelnim stanjem kriminaliteta i kadrovskim potrebama. Trenutno rešenje problema moglo bi se naći u prijemu u radni odnos mladih ljudi zainteresovanih za rad u policiji, koji poseduju odgovarajuće kvalitete, uz ublažavanje komplikovane procedure prilikom prijema u radni odnos, naročito kada su u pitanju strukovni kriminalisti i kriminalisti, koji su uspešno okončali studije na Kriminalističko – policijskoj akademiji iz Beograda.

Obezbeđivanje odgovarajuće stručnosti i stalna specijalizacija policijskih kadrova zaduženih za borbu protiv korupcije

Prijemom u radni odnos i polaganjem stručnog ispita ni u kom slučaju se ne sme završiti rad na stručnom osposobljavanju mladih pripadnika policije. Kvalitetnim i sveobuhvatnim obrazovanjem policajaca celokupnom sistemu policijskog školstva treba razvijati profesionalnu etiku, shodno kojoj će „pravi policajac“ biti veoma ponosan na dužnost koju obavlja, te biti svestan koliko mu je društvena uloga značajna i koliko je nezamislivo da se on nađe sa druge strane zakona. Najzad, jedan od najbitnijih uslova za raspoređivanje pojedinaca u Sektor unutrašnje kontrole policije, treba da bude i bezbednosna provera, kojom nisu utvrđene bezbednosne smetnje za rad u njemu.

Specijalisti za unutrašnju kontrolu policije treba da budu najbolji operativni radnici. Oni treba da imaju dobro osnovno policijsko obrazovanje i da poseduju potpuno znanje i iskustvo u operativnom radu. Tek kada policijski službenik postigne takav nivo on može ovladati dodatnim veštinama i znanjima neophodnim u borbi protiv korupcije.

Na značaj specijalizacije u suzbijanju savremenih kriminalnih formi ukazuju i određene konvencije međunarodnog karaktera. Između ostalih, Krivičnopravna konvencija o korupciji³⁸ u članu 20. *Specijalizovani organi*, ističe da će svaka potpisnica usvojiti takve mere koje su neophodne da bi se obezbedilo da lica ili entiteti budu specijalizovani za borbu protiv korupcije, a osoblju takvih entiteta pružiti adekvatnu obuku i finansijska sredstva za obavljanje njihovih zadataka.

³⁷ Videti šire u: Nauka o rukovođenju i stil rukovođenja u policiji, materijal za seminar koji je realizovan u periodu od 25.03. do 26.03.2010. godine u COPO u Sremskoj Kamenici. Seminar je organizovan u saradnji MUP RS i Fondacije Hans Zajdel.

³⁸ Član 20 Krivičnopravne konvencije o korupciji, „Službeni list SRJ – Međunarodni ugovori“, br. 2/02.

Ustaljenost operativnog sastava Sektora unutrašnje kontrole policije, a i drugih linija rada u MUP-u, je neophodna pretpostavka za kvalitetan operativni rad. Poznato je da je neophodno da prođe tri do pet godina da bi policijski službenik raspoređen na određenu liniju rada počeo da daje svoj puni doprinos na suzbijanju kriminala, a zavisno od individualnih karakteristika ličnosti. Česte promene radnog mesta obično su kontraproduktivne jer izostaju očekivani rezultati, a isto tako neophodno je da novi radnici dobiju osnovna znanja o problematici, za šta je opet neophodno određeno vreme.

MATERIJALNE PRETPOSTAVKE USPEŠNE BORBE PROTIV KORUPCIJE

Obezbeđivanje odgovarajućih zarada i uslova za rad policajaca i materijalna ulaganja u modernizaciju kriminalističke policije

Za smanjenje korupcije u policiji, veoma je značajan društveni i materijalni status njenih pripadnika. Relativno nizak nivo zarada svih policijskih službenika, uz njihovo ujednačavanje, bez obzira na problematiku kojom se bave i bez obzira na stručnu spremu, svakako deluje demotivišuće na one koji su u svom poslu izloženi većim rizicima, ili koji imaju više obrazovanje. To je činjenica koje treba biti svestan u budućim strateškim opredeljenjima vezanim za delatnost policije. Takođe, ukoliko policijski službenik ostvaruje zaradu koja ne omogućuje njemu i njegovoj porodici zadovoljenje svih potreba savremenog čoveka, pri čemu mu je pozitivnim propisima zabranjeno obavljanje brojnih poslova nespojivih sa njegovim osnovnim zanimanjem, on će takvo vrednovanje doživeti kao ne priznavanje vlastitih vrednosti i sposobnosti, što će se nužno reflektovati na njegovu motivisanost (Banović, 2004: 79). S druge strane, od policijskih službenika treba zahtevati stručnost i profesionalan odnos prema poslu. Pобољшanje materijalnog statusa policijskih službenika učiniće njihova radna mesta atraktivnijim, povećati zainteresovanost kandidata za rad u policiji i zaustaviti odliv kadrova.

Međutim, korupcija u policiji je u velikoj meri problem etičnosti i ako je, razume se i problem u lošem materijalnom položaju policije. Ne može se reći da svi oni koji imaju male zarade, odnosno lošeg su materijalnog statusa, su ujedno skloni koruptivnom ponašanju (da prime mito). Ukoliko policajac nema određenu ličnu i profesionalnu etiku, on će biti spreman da svoju veštinu i znanje, za odgovarajuću nadoknadu stavi na raspolaganje ljudima iz kriminalne sredine. To znači da je loš materijalni položaj jedan, ali ne i odlučujući uzrok za pojavu korupcije u policiji (Golubović, Otašević, 2009: 61). Povećanje zarada u policiji ne bi značilo kraj korupcije, ali u okviru šire reforme Ministarstva unutrašnjih poslova, može donekle da utiče na smanjenje korupcije.

Materijalna ulaganja u modernizaciju kriminalističke policije

Uspešna borba protiv korupcije zahteva i unosenje organizacionih, tehničkih i taktičkih novina u rad Ministarstva unutrašnjih poslova, posebno kriminalističke policije. Adekvatan policijski odgovor na savremeni kriminal, kao preduslov, koji bi trebalo da poveća efikasnost policije u njegovom suzbijanju, ali i sprečavanju, zahteva: 1) veća materijalna ulaganja u modernizaciju kriminalističke policije; 2) maksimalno korišćenje mogućnosti koje pruža savremeni razvoj forenzičkih nauka za pribavljanje verodostojnih i sudu prihvatljivih, pre svega materijalnih dokaza, jer su lični nepouzdati, posebno u dokazivanju organizovanog kriminala; 3) razvoj operativne analitike i njeno stavljanje u funkciju efikasne prevencije i suzbijanja najtežih oblika kriminala; 4) korišćenje informacione tehnologije i softverskih paketa za rukovođenje, realizaciju i administriranje kriminalističkih istraga (Banović, 2004: 83) i 5) aktivnu saradnju i zajedničko delovanje sa regionalnim i međunarodnim organizacijama na polju prevencije i suzbijanja svih oblika kriminala, uz akcenat na međunarodnu policijsku saradnju.

DEPOLITIZOVANOST POLICIJE KAO PRETPOSTAVKA USPEŠNE BORBE PROTIV KORUPCIJE

Depolitizovanost policije kao pretpostavka uspešne borbe protiv korupcije obuhvata eliminisanje političkih kriterijuma za odabir kadrova u policiji, u korist profesionalizma i zabranu političkog delovanja zaposlenih u policiji. Eliminisanje političkih kriterijuma za odabir kadrova u policiji u neposrednoj je funkciji stvaranja što povoljnijih uslova za emancipaciju policije, razvoj njenog profesionalnog integriteta i etike. Osim toga, ova preporuka ima za posledicu i veću autonomnost policije u odnosu na politiku, što se manifestuje i jačanjem njene relativne samostalnosti, do granice određene propisima. Bitan preduslov za to je uređenost odnosa između ministra unutrašnjih poslova (političke ličnosti) i policije (direktora policije, kao profesionalnog policijskog službenika).³⁹ Naime, direktor policije se bira na osnovu sprovedenog konkursa. Preciznije, direktor policije postavlja Vlada na pet godina, na predlog ministra, po sprovedenom konkursu i na način predviđen propisima o radnim odnosima koji važe za Ministarstvo.⁴⁰ Time se neposredno stvaraju pretpostavke za profesionalizaciju i depolitizaciju policije.⁴¹

Ministar, kao starešina organa i član Vlade, u odnosu na policiju predstavlja upravljača, iz čega proizilaze njegova ovlašćenja, ali i dužnosti svih rukovodilaca i rukovodnih tela u ministarstvu (npr. direktora i Direkcije policije), u odnosu na njega. S tim u vezi, predviđeno je sledeće: "Ministar može da zahteva izveštaje, podatke i druga dokumenta u vezi sa radom policije. Predstavnik policije ministru, redovno i na njegov poseban zahtev, podnosi izveštaje o radu policije i o svim pojedinačnim pitanjima iz delokruga policije. Ministar daje policiji smernice i obavezna uputstva za rad, uz puno poštovanje operativne nezavisnosti policije. Ministar može naložiti policiji da u okviru svoje nadležnosti izvrši određene zadatke i preduzme određene mere i da mu o tome podnese izveštaj".⁴²

Preporuka iz Nacionalne strategije za borbu protiv korupcije koja se odnosi zabranu političkog delovanja zaposlenih u policiji sadržana je i odredbama Zakona o policiji. Naime: "Policijski službenici pravo na sindikalno, profesionalno i drugo organizovanje i delovanje ostvaruju na zakonom utvrđen način. Policijski službenici ne mogu se stranački organizovati, niti politički delovati u Ministarstvu. Policijski službenici ne mogu u uniformi prisustvovati stranačkim i drugim političkim skupovima, izuzev ako su u službi".⁴³

Zabrana političkog udruživanja za pripadnike policije zapravo je utvrđena Ustavom (član 55, stav 5). Prava koja u vezi udruživanja ima pripadnik policije odnose se na sindikalno i profesionalno udruživanje. Ta prava u Republici Srbiji pripadnici policije ostvaruju na zakonom utvrđen način. S tim u vezi, Zakonom o policiji, pravo na sindikalno i profesionalno udruživanje uređeno je na identičan način kao u članu 15. Zakona o državnim službenicima (Miletić, 2009: 265,266).

Imajući u vidu da je Zakon o policiji stupio na snagu pre donošenja važećeg Ustava, predstoji njegovo usklađivanje sa najvišim pravnim aktom u Republici Srbiji. Time će biti poostrena odredba iz člana 134, stav 2 Zakona o policiji (stranačko organizovanje i političko delovanje u Ministarstvu), kojom treba da se obezbedi poštovanje ustavne zabrane članstva pripadnika policije u političkim strankama (Ibid., 265,266).

³⁹ Zakon o državnim službenicima, „Službeni glasnik RS“, br. 79/05, 81/05, 83/05.

⁴⁰ U skladu sa članom 21. Zakona o policiji, „Službeni glasnik RS“, br. 101/05.

⁴¹ Videti šire: Subošić, D., Vučković-Radojčić, Z. (2007). Statusna obeležja policijske organizacije u Srbiji. Bezbednost, 4, str. 92-107.

⁴² Nadležnosti ministra za policijska postupanja važe do trenutka kada javni tužilac bude obavešten o krivičnom delu i preuzme upravljanje nad policijskim postupanjem u prekrivičnom postupku (Član 8 Zakona o policiji, Službeni glasnik, br. 101/05).

⁴³ Član 134. Zakona o policiji.

ZAKLJUČAK

Polazeći od činjenice da je korupcija limitirajući faktor pravne sigurnosti, demokratije i vladavine prava, neophodna je energična primena Nacionalne strategije za borbu protiv korupcije i sprovođenje kredibilne i efikasne istrage i krivičnog gonjenja u slučajevima korupcije ili tvrdnje o korupciji u policiji. Naime, smanjenje korupcije na društveno prihvatljiv nivo je međunarodna obaveza i jedan od preduslova za evropske integracije, prvenstveno za članstvo u Evropskoj uniji.

Osnov te borbe moraju biti preventivne mere, odnosno otklanjanje uzroka koji dovode do korupcije, ali sa sadašnjim stepenom korupcije u policiji ne mogu se isključiti ni represivne mere. Represija tako ostaje korektiv već izvršenih dela, a načelo „bolje sprečiti nego lečiti“ ideal kome, kada god je to moguće, treba težiti.

Korupcija je globalni fenomen, prisutan u manjoj ili većoj meri u državama širom sveta. S tim u vezi važan preduslov efikasnog suprotstavljanja korupciji jeste ostvarivanje saradnje sa nadležnim službama drugih država radi izučavanja stranih iskustava u borbi protiv ove pojave, radi razmene informacija i eventualnog organizovanja zajedničkih akcija u borbi protiv korupcije. U tom cilju donete su brojne međunarodne konvencije i osnovane institucije koje treba da omogućie i olakšaju saradnju u cilju prevencije i represije koruptivnog ponašanja. U kontekstu međunarodne saradnje su veoma značajna strana iskustva u suzbijanju korupcije, a „najbolja praksa“ lako može postati uzor za formiranje domaćih antikoruptivnih modela. Međutim, kada je reč o korišćenju stranih iskustava treba biti opaziv i pažljivo i kritički napraviti izbor zemlje, odnosno zemalja čija će se iskustva koristiti. Automatsko preduzimanje bilo kog stranog modela, ne vodeći računa o sopstvenim specifičnostima, može voditi stvaranju idealnog, ali ipak samo teorijskog modela, koji u praksi ne bi imao velikih izgleda za uspeh.

LITERATURA

1. Banović, B. (2004). Mesto i uloga policije u suzbijanju teških oblika kriminala: XVI seminar prava, *Teški oblici kriminala*, Budva: Institut za kriminološka i sociološka istraživanja, str. 65-83
2. Evropski kodeks policijske etike - Preporuka (2001) 10 koju je usvojio Komitet ministara Saveta Evrope 19. septembra 2001. godine i Memoranduma sa objašnjenjima.
3. Golubović, Z., Otašević, B. (2009). Problem korupcije u policiji. *Korupcija i ljudske slobode*, Tara: Udruženje za međunarodno krivično pravo, str. 619-629.
4. Kodeks policijske etike, Službeni glasnik RS, br. 92/06.
5. Mihajlović, D. (2007). Službe za unutrašnju kontrolu policije, kratak uporedno – pravni prikaz: *Bezbednost*, 3, 83-108.
6. Miletić S. (2009). *Komentar Zakona o policiji*. Beograd: Službeni glasnik.
7. Milosavljević, B. (1997). *Nauka o policiji*, Beograd: Policijska akademija.
8. Nacionalna strategija za borbu protiv korupcije, Odluka Narodne skupštine Republike Srbije broj 82, od 08.12.2005, http://www.parlament.gov.rs/content/cir/akta/akta_detalji.asp?id=227&t=O#.
9. Nauka o rukovođenju i stil rukovođenja u policiji, materijal za seminar koji je realizovan u periodu od 25.03. do 26.03.2010. godine, MUP RS i Fondacija Hans Zajdel, COPO, Sremska Kamenica.
10. Petrović, P. (2007). Antikorupcijska agencija: *Revija za bezbednost*, 3, str. 5-14.
11. Rezultati rada Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije u periodu od januara do novembra 2009. godine, http://www.mup.gov.rs/cms_cir/sadrzaj.nsf/rezultati-rada.h.
12. Stevanović, O. (2003). *Rukovođenje u policiji*, Beograd: Policijska akademija.

13. Subošić D., Vukašinić-Radojčić, Z. (2008). Pravni aspekti policijske organizacije u Srbiji: *Pravni život*, 520, 10, 637-651.
14. Subošić, D., Vukašinić-Radojčić, Z. (2007). Statusna obeležja policijske organizacije u Srbiji: *Bezbednost*, 4, str. 92-107.
15. Vanjek, D. (2005). *Jedinstveno telo za borbu protiv korupcije: između realnosti i nužnosti*. Bosna i Hercegovina: Fond Otvoreno Društvo.
16. Vukašinić-Radojčić Z., Subošić D. (2007). Osnovna pravno-organizaciona obeležja savremene policije: *Pravni život*, 510, 10, str. 703-715.
17. *Zakon o državnim službenicima*, „Službeni glasnik RS“, br. 79/05, 81/05, 83/05.
18. *Zakon o policiji*, „Službeni glasnik RS“, br. 101/05.
19. *Zakon o potvrđivanju Dodatnog protokola uz Krivičnopravnu konvenciju o korupciji*, „Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori“, br. 102/07.
20. *Zakon o potvrđivanju Građanskopravne konvencije o korupciji*, „Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori“, br. 102/07.
21. *Zakon o potvrđivanju Krivičnopravne konvencije o korupciji*, „Službeni list SRJ - Međunarodni ugovori“, br. 2/02 i "Službeni list SCG - Međunarodni ugovori", br. 18/05.
22. *Zakon o ratifikaciji Konvencije Ujedinjenih nacija protiv korupcije*, „Službeni list SCG - Međunarodni ugovori“, br. 12/05).

SUMMARY

Over the past few years an intensive efforts have been made and tangible results have been achieved by the Government of the Republic of Serbia in order to achieve EU's membership. These efforts also entail fight against corruption in Serbian police. In this regard, the problem of police corruption is becoming an important issue from the aspect of European integration of Serbia. Starting from the commitments expressed in the "Resolution on accession to the European Union" passed by the National Assembly of Serbia and readiness to fulfill all necessary requirements and international obligations, particularly those contained in documents "Comprehensive EU Policy against Corruption" and "Ten principles for improving the fight against corruption in acceding candidate and other third countries", previously stated legislative authority of the Republic of Serbia, at its session -eld in the late 2005, adopted "National Strategy for Combating Corruption". Second article (Justice and Police) the second chapter (systems and fields) of the Strategy, in unambiguous way states that the independence, impartiality, effectiveness and accountability in the judicial and police institutions are the necessary prerequisite of building the rule of law and strengthening these state institutions. In addition, this chapter of the strategy made some recommendations to the police, whose implementation should alleviate or solve the problems of corruption in our country and society. Keeping in mind police exposure to corruption and the fact that police is responsible combating it, this paper discusses some problems regarding the implementation of these recommendations in the function of solving or alleviating police corruption.

On the basis of foreign and our own experiences, appropriate legislation have been passed and implemented in the practice. Nevertheless corruption still resists. Starting from the fact that corruption is the limiting factor of legal security, democracy and the rule of law, vigorous implementation of the National Strategy for Combating Corruption and credible and effective investigation and prosecution of corruption cases and allegations of corruption in the police is necessary to conduct. Namely, reduction of corruption to a socially acceptable level is international obligation and a precondition for European integration, particularly for membership in the European Union. The basis of this struggle must be